

Annex 3

Natuurwaardeninventarisaties spoorbermen 2026 – 2029

Vraagspecificatie

TN507014

Versie:	1.0
Datum:	2-6-2016
Van:	ProRail
Tenderned kenmerk:	96658
Sharepoint nummer:	T20150102-1658833467-529

Versie:	1.0
Datum:	10-2-2026
Van:	ProRail
Tenderned kenmerk:	507014

1 Aanleiding

ProRail dient bij haar beheer- en onderhoudswerkzaamheden te voldoen aan de Omgevingswet. Hiervoor is inzicht nodig in de aanwezigheid van beschermde soorten binnen het beheergebied van ProRail. Om steeds te beschikken over actuele inventarisatiegegevens van beschermde soorten binnen haar beheergebied wil ProRail maximaal 4 partijen contracteren die in de periode 2026 tot met 2029 deze gegevens inventariseren en vastleggen in de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De opdracht is hiertoe opgedeeld in 4 percelen, gebaseerd op de regio-indeling van ProRail (zie Bijlage 9 Kaart percelen voor natuurwaardeninventarisatie).

Aanvullend wil ProRail informatie over andere natuurwaarden in haar beheergebied om invulling te kunnen geven aan haar duurzaamheidsambitie voor natuur.

2 Huidige situatie

Het Nederlandse spoorwegennet is ruim 3000 km lang. Aan weerszijde bevindt zich een spoorberm, al dan niet met een (spoor)sloot of greppel, van gemiddeld 6 – 10 m breed. Het beheergebied is onderverdeeld in 22 contractgebieden, die onderhouden worden door vier procescontractaannemers (PCA). Het groen- en slootbeheer wordt door de PCA in de regel uitbesteed aan 1 of meer onderaannemers. Daarnaast vindt er regelmatig projectmatig groot onderhoud plaats aan de spoorinfrastructuur. Bij dit beheer en onderhoud dient ProRail conform de Omgevingswet rekening te houden met de aanwezige beschermde flora en fauna.

In 2009-2010 heeft ProRail de onder de Flora- en faunawet beschermde soorten in de spoorbermen (zonder de sloten) eenmalig geïnventariseerd en de waarnemingen in de NDFF vastgelegd. In 2016 is overgegaan op een structureel, landelijk dekkend natuurwaardenonderzoek waarbij een cyclus van 5 jaar wordt gehanteerd. Jaarlijks wordt een deel van het beheergebied geïnventariseerd op basis van een vooraf opgesteld monitoringplan. De eerste cyclus is eind 2020 afgerond en de tweede eind 2025. De soortwaarnemingen uit dit onderzoek zijn eveneens opgeslagen in de NDFF.

Daarnaast worden er in het kader van spoorprojecten (onderhoud en uitbreiding) regelmatig, lokaal, natuurinventarisaties uitgevoerd. De soortgegevens uit deze inventarisaties worden eveneens opgeslagen in de NDFF.

Het onderhavige natuurwaardenonderzoek vormt het vervolg op de inventarisatiecyclus 2021 - 2025. Met dit vervolgonderzoek wil ProRail de inventarisatiegegevens actualiseren.

3 Gewenste situatie

ProRail wil voor haar hele beheergebied steeds de beschikking hebben over actuele natuurinventarisatiegegevens van goede kwaliteit om de beheer- en onderhoudswerkzaamheden conform de vigerende natuurwetgeving uit te kunnen laten voeren. Hiervoor is het noodzakelijk dat de veldinventarisatie van de beschermde flora en fauna geactualiseerd wordt en de gegevens worden opgeslagen in de NDFF.

Om invulling te kunnen geven aan de zorgplicht uit de Omgevingswet en aan de eigen duurzaamheidsambitie voor natuur is tevens inzicht gewenst in de aanwezigheid van (sterk) bedreigde Rode Lijstsoorten, waardevolle of kansrijke vegetaties of locaties voor natuurbehoud of natuurontwikkeling en de aanwezigheid van faunapassages. Ook wil ProRail inzicht hebben in de verspreiding van een bepaalde invasieve exoten.

Belangrijkste wijzigingen van vorig natuurwaardenonderzoek

ProRail heeft in de eerste twee cycli van het Natuurwaardenonderzoek tussen 2016-2020 en 2021-2025 veel gegevens laten verzamelen en ervaringen opgedaan met het onderzoek. Dit heeft geleid tot een aantal wijzigingen in de opdracht van deze inventarisatiecyclus.

De veldinventarisatie omvat naast de beoogde beschermde soorten (zie Protocol) nog steeds:

- Rode Lijstsoorten
- (Invasieve) Exoten
- Verkeersslachtoffers
- Habitatgeschiktheid analyse

Daarnaast wordt ten opzichte van de laatste cyclus het inventariseren van biodiversiteitshotspots vervangen door het uitvragen van een beheeradvies met behouden en/of verbeteren van biodiversiteit als uitgangspunt.

4 Beschrijving van het onderzoek

Hoofddoel van dit project is dat ProRail steeds beschikt over actuele inventarisatiegegevens van voldoende kwaliteit om beheer- en onderhoudswerkzaamheden uit te kunnen (laten) voeren conform de Omgevingswet. Er is voor gekozen om dit planmatig te doen, in een cyclus van 3 jaar die optioneel uitgebreid kan worden naar 5 jaar. Er is nu voor een cyclus van initieel 3 jaar gekozen om te kunnen anticiperen op veranderende wetgeving.

De vraagspecificatie is uitgewerkt in:

1. Annex 3.1 Werkpakketten Algemeen t.b.v. het beheersen van de opdracht
2. Annex 3.2 en 3.3 Werkpakketten m.b.t. het realiseren van de opdracht
 - A. WP 1 Opstellen en actueel houden van het meerjarig monitoringplan
 - B. WP 2 Uitvoeren veldinventarisaties en verwerken gegevens

Annex 3.1 Werkpakketten Algemeen t.b.v. beheersen van de opdracht

Deze annex bevat werkpakketten die de minimale eisen en producten beschrijven die nodig zijn om de opdracht succesvol uit te kunnen voeren te weten: tijdmanagement, risicomanagement, informeren, evalueren en veiligheidsmanagement.

Zie voor verdere specificatie Annex 3.1 Werkpakketten Algemeen t.b.v. beheersen van de opdracht.

Werkpakketten m.b.t. het realiseren van de opdracht**A. Annex 3.2 - WP 1 Opstellen en actueel houden van het meerjarig monitoringplan**

Het monitoringplan geeft inzicht in welke soorten, waar, wanneer, hoe geïnventariseerd zullen worden, zodat binnen 5 jaar de gegevens van het projectgebied geactualiseerd zijn. Hierbij wordt gebruik gemaakt van beschikbare informatie over het voorkomen van beschermde soorten en vastgestelde onderzoeksprotocollen. Externe factoren en nieuwe inzichten vanuit de veldinventarisaties kunnen aanleiding geven tot aanpassen (lees actualiseren) van het monitoringplan.

Zie voor verdere specificatie Annex 3.2 - *WP 1 Opstellen en actueel houden van het monitoringplan*.

B. Annex 3.3 - WP 2 Uitvoeren veldinventarisaties en verwerken gegevens

De veldinventarisaties worden uitgevoerd op basis van het door ProRail goedgekeurde monitoringplan. De soortgegevens worden opgeslagen in de NDFF. Overige data worden aangeleverd als GEO-informatie. Onderdeel van de invoer in de NDFF is het afhandelen van vragen met betrekking tot het validatieproces van de NDFF. Periodiek wordt een verslag van de uitgevoerde inventarisaties opgeleverd en besproken met ProRail.

Zie voor verdere specificatie Annex 3.3 - *WP 2 Uitvoeren veldinventarisaties en verwerken gegevens*.